

Hverdagshelter gjør et lite land stort

Taler
Jens Stoltenberg

Dato
1 januar 2012

Sted
NRK og TV2

Omstendigheter
Nyttårstale

1 Kjære alle sammen,

For to måneder siden ble vesle Danica født i Manila.
Hun ble verdensborger nummer syv milliarder.

5 Om noen måneder vil det bli født et lite barn som blir nordmann nummer fem millioner.

Hvordan vil det gå med de to små?
Hvilken fremtid venter dem?
Slik spør foreldre.

10

Slik har foreldre spurt, til alle tider og i alle land, i det første møte med et nytt liv.

I dette magiske øyeblikket fødes en kontrakt for evigheten.
En kjærlighetskontrakt som tåler alt.

15 Derfor er det så uendelig brutalt når et ungt menneske dør.
Ingen mor er ment å miste en sønn.
Ingen far skal miste en datter.

22. juli i fjor ble mange rammet.

20 Fedre, mødre, søsken og besteforeldre måtte gå den tunge veien til graven.
Det var så hjerteskjærende.

Jeg har tenkt på de overlevende og etterlatte hver dag siden.
Hvordan går det med dere?
Hvorfor måtte dette skje?

25 Fem måneder etter trenger vi fortsatt å vite for å forstå.

2012 vil gi nye svar.

Først kommer rettssaken mot gjerningsmannen.

- 30 Deretter skal kommisjonen fortelle sin usminkete og ærlige 22. juli-historie.
Det betyr at vi må takle gjensynet med ondskapen.
Jeg er trygg på at vi klarer det.
For det norske folk skrev historie i fjor sommer.

- 35 Først ble vi lamslått av bomben og skuddene.
Så skjedde det noe.
Vi reiste oss, ristet av oss frykten og sto rakrygget opp for demokratiet.

Vi følte det i rosetog og i fakkeltog.

- 40 I begravelser, kirker, moskeer og foran TV-skjermene.
Vi var ett folk.
I møte med det verste i livet tok folk fram det beste i seg selv.
Det har styrket meg i troen på det gode i mennesket.
På håpet.
45 Og på kraften i et folks vilje.

22. juli ble det også født barn i Norge.

En av dem var Thomas.

Han er i dag en blid og fornøyd liten gutt på Lillehammer.

- 50 Thomas må leve med at bursdagen hans forbindes med sorg.

Vi skal sørge for at det ikke bare blir slik.

Vi skal vise at krisen også løftet frem noe varmt og verdig i landet vårt.

- 55 #

Thomas og Danica skal bli voksne på hver sin side av en felles klode.

Vårt oppdrag er å vise dem hvor mye mer som forener dem enn som skiller dem.

- 60

At når vi viser vilje til å lære om hverandre, vokser vi som mennesker.

Når vi har evne til å respektere ulikhetene, blir vi sterkere.

Når vi våger å ha tillit til hverandre, rekker vi lengst.

- 65 #

En dag blir kanskje Thomas og Danica venner på fremtidens Facebook.
Thomas lærer om Manila.

70 Og Danica får bilder av noe hun aldri har sett før: hoppbakkene på
Lillehammer.

Dette er internett på sitt beste.

75 Internett på sitt verste er når totalitære forførere får snakke uimotsagt i mørke
kroker på nettet.

Dette må vi møte med fasthet.

Vi skal drive dem ut med kunnskapens lys.

80

Å ta til motmæle mot ekstremisme er å ta ansvar for fremtiden.
Jeg oppfordrer alle til å bli gode digitale nabokjerringer.

Ikke for å sensurere meninger eller kvele debattene.

85 Vi skal tåle det ubehagelige. Det som irriterer, provoserer og endog sjokkerer.

Men - vi skal ta igjen.

Vi skal svare.

Det er å vise ytringsansvar å si: "Nei, du tar feil"

90 Vi gjør det ved lunsjbordet på jobben.

Nå er tiden inne for også å gjøre det på nettet.

Det nye året er snart ett døgn gammelt.

Vi skal bruke også 2012 på de store oppgavene:

95

Å bekjempe verdens fattigdom.

Arbeide for fred.

Og redde klimaet.

Det skylder vi fremtiden.

100

Dette er overveldende oppgaver.

Det er lett å tro at det ikke nytter.

Men det gjør det.

105 Gjennom hardt arbeid, og ved å legge stein på stein, går verden fremover.

Mange hundre millioner mennesker er på få år befridd fra fattigdommens lenker.

Færre dør i krig. Flere lever i frihet.

110

Og aldri før har flere folk valgt sine ledere gjennom frie og demokratiske valg.

Vi så det igjen under den arabiske våren. Folkeviljen kledde av regimenes løgner og tvang fram endringer.

115

Likevel.

Det som gjør meg personlig mest rørt, er at færre barn dør og flere mødre overlever.

Fødselsdagen, den dagen hun gir nytt liv, er fortsatt den farligste dagen i mange kvinners liv.

120

Flere jordmødre, nye fødselsklinikker og bedre hygiene gjør at mødrene overlever.

125

Sist år reddet vi 600 000 flere barn. Mange av dem bare med et sprøytstikk.

600.000 dyrebare liv.

Og Norge er en pådriver.

130

Det kan vi alle være stolte av.

FNs klimapanel advarer mot hyppigere og mer voldsomme uvær i fremtiden.

Uvær preget også romjulen i Norge. Først og fremst for dere som er rammet av orkanens ødeleggelser.

135

Men hele Norge har fulgt dere.

Vi beundrer vestlendingenes evne til å takle så ekstreme situasjoner. Og jeg berømmer alle dere som har stått på for å hjelpe, redde og reparere.

140

Dessverre gikk et liv tapt i arbeidet.

Når jeg reiser til Vestlandet om få dager vil jeg drøfte beredskap med de som har stått i stormen.

Vi må ruste oss mot virkningene av klimaendringene. Men først og fremst må vi

arbeide for å hindre dem.

For klimaarbeidet var fjoråret en skuffelse.

150 Det ble gjort fremskritt, men heller ikke møtet i Durban ga et gjennombrudd.
Men vi kan ikke gi opp.

Norge skal fortsatt være en pådriver for forpliktende avtaler.
Fordi det ikke finnes noe alternativ.

155

Verden må gå sammen.

Ellers svikter vi Danica i Manila og Thomas på Lillehammer.

160 En annen utfordring i det nye året er den europeiske gjeldskrisen.

Den handler tilsynelatende om penger.
Men egentlig handler den om mennesker.

165 Igjen ser vi hærer av arbeidsledige i Europa. Mange unge er rett og slett i ferd
med å miste troen på fremtiden.
Det kan Europa ikke tillate.

170 For oss i Norge handler det om å sikre arbeidsplassene våre og trygge
boligrenten.

Vi vet ikke hvor hardt vi blir rammet.

175 Men jeg lover at vi skal handle når det trengs.
Slik vi har gjort før.

Det blir ingen trygg fremtid uten fred.
Mange nordmenn deltar i fredsskapende arbeid rundt om i verden.
Som hjelpearbeidere.
180 Mineryddere.
Eller som piratjegere utenfor kysten av Somalia.

Ofte er det snakk om farlige oppdrag.

185

I fjor forsvarte norske flygere det libyske folk mot Gaddafi-regimets brutalitet.

Våre mannskaper var blant de dyktigste i en bred koalisjon, og har siden høstet fortjent ros fra våre allierte.

190

I Afghanistan har norske soldater bidratt siden 2001.

2012 blir året da vi starter nedtrappingen.

Jeg er fylt av stolthet over hva våre soldater har utrettet i Afghanistan.

195 #

Vi retter en varm takk til alle som er ute i fredsskapende oppdrag.

Samtidig minnes vi våre falne.

Vi har igjen mistet noen av våre beste.

200

Oberstløytnant Siri Skare døde i et angrep mot FN-kontoret i Mazer-i-Sharif.

Jurist Ingrid Midtgaard ble drept i et bombeangrep mot FN i Nigeria.

205

Vi mottok budskapene om deres bortgang med dyp sorg.

De vil være med oss for alltid.

210

I år vil jeg sende en ekstra varm hilsen til hans majestet kong Harald og hennes majestet dronning Sonja.

Kanskje aldri i fredstid har kongefamilien stått nærmere sitt folk enn etter 22. juli.

Med nærvær og varme ga de trøst.

215

Kongen, dronningen og kronprinsparet.

Med kloke ord lindret de smerte.

I år fyller både kongen og dronningen 75 år.

220

Fem millioner nordmenn vil takke, gratulere og ønske det beste for kong Harald og dronning Sonja i jubileumsåret.

225 Kjære alle sammen,
14. desember var jeg med og feiret Roald Amundsen og hans menn på
Sydpolen.
Det var et stort øyeblikk.

230 Folk fra hele verden hyllet polarheltene og det norske flagget.
Lyden av "Ja, vi elsker" ble en del av den store hvite stillheten.

Norge var så nær, enda vi var så langt borte.
Der, lengst borte, så jeg et Norge vi alle kan være stolte av.

235 Et land med pionerer som har satt historiske spor.
Et folk som evnet å møte ondt med godt da vi i sommer ble utsatt for de brutale
angrepene.
Og hverdagshelter som gjør et lite land stort.

240 La det være i den ånden vi former fremtiden.

Godt nytt år!

245 **Kilde**
www.regjeringen.no

Emner
Nyttårstale

250 **URI**
<https://www.virksommeord.no/tale/hverdagshelter-gjor-et-lite-land-stort>

255

260